

UZASADNIENIE

W dniu 27 kwietnia 2018 roku do Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim wpłynął wniosek wnioskodawcy J. K. o dział spadku po A. K.. Wnioskodawca wskazał, iż w skład spadku wchodzi udział w wysokości 1/2 w prawie własności nieruchomości położonej w W. oznaczonej jako działki nr (...) o powierzchni 0,04 ha i nr (...)o powierzchni 0,09 ha. Wniósł on o dokonanie działu spadku przez przyznanie wyżej wymienionych udziałów w nieruchomości na rzecz wnioskodawcy ze splatą uczestnika postępowania S. K. w kwocie 7.250 zł (k. 3 – 7).

W piśmie z dnia 16 lipca 2018 roku uczestnik postępowania uznał wniosek co do zasady. Poniósł on, iż w skład spadku nie wchodzi udział w prawie własności wymienionych we wniosku nieruchomości a prawo własności całej nieruchomości i zakwestionował dokonaną przez wnioskodawcę wycenę spadku (k. 69 – 70).

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Nieruchomość oznaczona jako działki nr (...) o powierzchni 0,04 ha oraz o nr (...)o powierzchni 0,09 ha położone są w miejscowości W.. (...) te stanowiły własność M. i S. małżonków K., którzy nabyli własność tych nieruchomości z mocy samego prawa na podstawie ustawy z dnia 26 października 1971 roku o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. nr 27, poz. 250 z 1971 roku z późn. zm.). Fakt ten potwierdził postanowieniem z dnia 15 marca 2002 roku wydanym w sprawie sygn. akt I Ns (...) Sąd Rejonowy w Radzynie Podlaskim – bezsporne.

W dniu 27 października 1977 roku rodzice wnioskodawcy i uczestnika postępowania oraz spadkodawcy A. S. i M. małżonkowie K. przekazali umową zawartą przed kierownikiem gminnej służby rolnej prawo własność i posiadanie gospodarstwa rolnego, którym władali, w tym opisanych powyżej nieruchomości na rzecz swojego syna A. K..

W dniu 29 czerwca 2001 roku zmarł A. K., zaś spadek po nim na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim z dnia 31 grudnia 2001 roku w sprawie sygn. akt I Ns (...) roku odziedziczyli wnioskodawca J. K. i uczestnik postępowania S. K. po 1/2 części każdy z nich.

Nieruchomość oznaczona jako działki nr (...) o powierzchni 0,04 ha oraz o nr (...)o powierzchni 0,09 ha stanowi siedlisko na którym znajdują się rozwalające się zabudowania drewniane. Wartość nieruchomości została oszacowana przez biegłego na łączną kwotę 40.000 zł.

Wnioskodawca J. K. jest emerytem i otrzymuje świadczenie emerytalne w wysokości 2.500 zł. Mieszka w gospodarstwie domowym wspólnie z żoną emerytką oraz dwoma synami. Żona otrzymuje emeryturę w wysokości 1000 zł. Jeden z synów jest osobą niepełnosprawną, zaś drugi pracuje w zakładzie pracy chronionej i z tego tytułu uzyskuje wynagrodzenie w wysokości 1.600 zł. Wnioskodawca jest osobą schorowaną i cierpiącą na (...), zwyrodnienie kręgosłupa, dyskopatię, nadciśnienie.

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów w postaci dokumentów: wypisu i wyrysu z ewidencji gruntów (k. 12 – 14), odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim z dnia 15 marca 2002 roku w sprawie sygn. akt I Ns (...) (k. 11), odpisu postanowienia Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim z dnia 31 grudnia 2001 roku w sprawie sygn. akt I Ns (...) (k. 10), odpisu umowy przekazania własności i posiadania gospodarstwa rolnego (k. 98 – 98v.), opinii biegłego z zakresu szacunku nieruchomości (k. 126 – 140) oraz zeznań wnioskodawcy J. K. (k. 65v., 156 – 157).

Sąd obdarzył wiarą wyżej wymienione dowody z dokumentów, gdyż są to dokumenty urzędowe, których autentyczności i rzetelności nie kwestionował żaden z uczestników postępowania.

Na wiarę w ocenie Sądu zasługują również zeznania wnioskodawcy, które są szczere, prawdziwe, rzeczowe i logiczne.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 684 kpc skład i wartość spadku ustala sąd.

Spadkobiercami po spadkodawcy A. K. są wnioskodawca J. K. i uczestnik postępowania S. K. odziedziczyli spadek w równych częściach po 1/2 części każdy z nich.

W skład spadku, wbrew twierdzeniom wnioskodawcy, wchodzi prawo własności nieruchomości oznaczonej jako działki nr (...) o powierzchni 0,04 ha oraz o nr (...)o powierzchni 0,09 ha położonych w miejscowości W.. Wnioskodawca powołując się na informacje zawarte w wypisie z ewidencji gruntów wskazywał, iż spadkodawcy przysługiwał jedynie udział w wysokości 1/2 w prawie własności tej nieruchomości, wywodząc jego prawo z dziedziczenia przez spadkodawcę A. K. prawa własności tej nieruchomości po swoich rodzicach S. i M. małżonkach K.. Należy zaznaczyć, iż wypis i wyrys z ewidencji gruntów jest dowodem na położenie i rozmiar nieruchomości nie wskazują jednak, ani tytułu prawnego do nieruchomości ani rozmiaru prawa do nieruchomości.

Prawo własności wnioskodawca i uczestnik postępowania winni wywodzić z faktu dziedziczenia spadku po A. K., który nie nabył swojego prawa w drodze dziedziczenia ale w drodze czynności cywilnoprawnej w postaci zawartej w dniu 27 października 1977 roku umowy przekazania własności i posiadani gospodarstwa rolnego. Rodzice spadkodawcy przenieśli na podstawie tej umowy przysługujące im z mocy samego prawa prawo własności nieruchomości objętej wnioskiem, która stanowiła składnik przekazywanego gospodarstwa rolnego. Fakt, iż nabycie przez rodziców spadkodawcy prawa własności nieruchomości w drodze tzw. uwłaszczenia zostało stwierdzone po ich śmierci, nic nie zmienia, gdyż nabycie to następowało z mocy prawa, zaś wydane przez Sąd postanowienie ma charakter deklaratoryjny. Również zawarta przez spadkodawcę A. K. z rodzicami umowa przekazania własności i posiadania gospodarstwa rolnego przenosiła na niego całość praw własności nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego. Ponieważ nabycie nieruchomości miało miejsce w dniu 4 listopada 1971 roku, to w trakcie zawierania wyżej wymienionej umowy w 1977 roku nieruchomość ta stanowiła ich własność.

Mając na uwadze powyższe Sąd uznał, iż w skład spadku wchodzi prawo własności nieruchomości oznaczonej jako działki nr (...) o powierzchni 0,04 ha oraz o nr (...)o powierzchni 0,09 ha położonych w miejscowości W., którego łączna wartość wynosi 40.000 zł.

Wnioskodawca i uczestnik postępowania zgodnie wskazali, iż wnoszą o przyznanie prawa własności opisanej powyżej nieruchomości na rzecz wnioskodawcy J. K.. Zgodnie z tym stanowiskiem Sąd przyznał wnioskodawcy J. K. prawo własności nieruchomości położonej w W. oznaczonej jako działka nr (...) o powierzchni 0,09 ha i nr (...)o powierzchni 0,04 ha na mapie zaewidencjonowanej w Starostwie Powiatowym w R..

Na podstawie art. 212§1 kc w zw. z art. 1035 kc Sąd zasądził tytułem spłaty od wnioskodawcy J. K. na rzecz uczestnika postępowania S. K. kwotę 20.000 zł tytułem spłaty, która to kwota odpowiada wartości udziału przysługującego uczestnikowi postępowania.

Na podstawie art. 212§3 kc w zw. z art. 1035 kc Sąd rozłożył kwotę spłaty na dwie równe raty po 10.000 zł każda, z których pierwsza płatna jest w terminie 3 od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, zaś druga płatna jest w terminie roku od dnia uprawomocnienia się rozszczenia, z zastrzeżeniem odsetek ustawowych za opóźnienie w przypadku uchybienia terminowi płatności, którejkolwiek z rat. Rozkładając na raty kwotę spłaty Sąd uwzględnił sytuację majątkową wnioskodawcy i opisane powyżej jego możliwości finansowe. W ocenie Sądu takie terminy płatności rat umożliwią wnioskodawcy uzyskanie środków finansowych pozwalających na dokonanie spłaty do rąk uczestnika postępowania.

Na podstawie art. 520§2 kpc Sąd zasądził od uczestnika postępowania S. K. na rzecz wnioskodawcy J. K. kwotę 300 zł, która stanowi połowę uiszczoną przez wnioskodawcę opłaty od wniosku wszczynającego postępowanie.

Sąd na podstawie art. 113 ust 1 ustawy 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jedn. Dz. U. poz. 785 z późn. zm.) nakazał ją ściągnąć od uczestnika postępowania S. K. na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w Radzynie Podlaskim) kwotę 442,50 zł. Na kwotę tą składają się połowa kosztów opinii biegłego R. Z. poniesionych

tymczasowo przez Skarb Państwa w wysokości 242,50 zł oraz połowa opłaty, od której wnioskodawca został zwolniony – 200 zł.

Z uwagi na wyżej opisaną sytuację finansową wnioskodawcy Sąd na podstawie art. 102 ust. 1 ustawy 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych nie obciążył go kosztami postępowania poniesionymi przez Skarb Państwa.

Z przytoczonych wyżej względów i z mocy powołanych przepisów Sąd orzekł jak w postanowieniu.